

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
li.jl@regeringskansliet.se

Remiss om SOU 2025:58 En stärkt hästnäring – för företagande, jämställdhet, jämlikhet och folkhälsa

Er beteckning: LI2025/01991

Sammanfattning

- Länsstyrelsen i Jämtlands län stödjer utredningens grundläggande budskap om att på olika sätt stärka hästnäringen då detta kan bidra till en hållbar utveckling i länet.
- Länsstyrelsen delar utredningens uppfattning att insatser för ökat hästföretagande också innebär bättre förutsättningar för kvinnliga företagare, vilket i sin helhet gynnar ett jämställt företagande.
- Länsstyrelsen avstyrker utredningens förslag om digitala hästpass.
- Länsstyrelsen avstyrker att inkludera hästföretagare på jordbruksfastighet i investeringsstödet såväl som kompensationsstödet samt eventuella finansieringsinstrument inom ramen för CAP.
- Länsstyrelsen anser inte att det föreligger behov av att vidare utreda möjligheten att låta andra yrkesgrupper än veterinärer utföra veterinära arbetsuppgifter inom hästaveln ej heller att utreda införandet av ViLA på häst.

Utredningens förslag om förbättrad statistik och digitala hästpass

Länsstyrelsen vill påtala att det är mycket angeläget att få till en ökad regelefterlevnad när det gäller registrering av hästanläggningar samt att koppla hästar till registrerad anläggning. Registreringsnivån är idag låg vilket gör att spårbarheten för hästar i många fall blir bristfällig vilket i förlängningen kan leda till djurlidande och minskad livsmedelssäkerhet.

Länsstyrelsen avstyrker förslaget om digitala hästpass då den statistik som rör anläggningar och registrerade hästar genom lagstiftningen redan idag ska finnas tillgänglig. Fysiska hästpass är sedan länge ett krav i EU- lagstiftningen. Att addera digitala pass eller liknande system riskerar att skapa mer krångel och ökad administration.

Utredningens förslag om ökade möjligheter till finansiering

Länsstyrelsen i Jämtlands län anser att det är bra att hästnäringen kan ta del av stöd som riktar sig mot mål för att bibehålla ett öppet odlingslandskap samt där lantbruksföretag avser att skapa diversifierande verksamhet.

Länsstyrelsen anser emellertid inte att hästnäringen ska ta del av stöden som riktar sig till livsmedelsproducerande företag. Gällande kompensationsstödet och investeringsstödet är dessa utformade för jordbruksproduktion med syfte att bidra till uppfyllandet av den svenska livsmedelsstrategins mål och prioriteringar. Syftet med hästverksamheten är sällan livsmedelsproduktion. Det finns många andra typer av företag på landsbygden som också bidrar på ett positivt sätt till landsbygdens ekonomi men som inte heller tar del av stöd riktade till företag inom livsmedelsproduktionen. CAP-budgeten behöver öka betydligt om hästnäringen ska ingå mer än idag. Länsstyrelsen i Jämtlands län anser inte att utredningen tillräckligt väl utreder konsekvenserna för att öppna upp CAP för hästföretagen, vare sig avseende att fördela (en minskande) budget på fler eller den ökade administration en sådan förändring innebär,

både för hästföretagare och handläggande myndigheter.
Regelverken inom exempelvis investeringsstödet är idag inte anpassade för hästföretagande.

Utredningens förslag att tillsätta en utredning avseende möjligheten att ge andra yrkesgrupper än veterinärer rätt att utföra ultraljudsundersökningar och semineringar av ston

Länsstyrelsen är tveksam till en utredning om möjligheten att låta andra yrkesgrupper än veterinärer utföra ultraljudsundersökningar och semineringar på ston. Ultraljudsundersökning och seminering på ston är avancerade åtgärder som kräver bred kompetens om hästens anatomi och fysiologi. Åtgärderna innebär att ultraljudsprober och instrument ska införas och hanteras i stoet vilket innebär en risk för skada på invärtes vävnader och sekundära komplikationer.

Stoet kan komma att behöva immobiliseras med hjälp av tvångsspilta och/ eller sederande läkemedel.

Risken för felbedömningar, felaktiga behandlingar och därmed en minskad fertilitet som leder till merkostnader och i förlängningen djurlidande är inte försumbar om man låter personer utan veterinärmedicinsk kompetens utföra dessa avancerade åtgärder.

Utredningens förslag att tillsätta en utredning avseende möjligheten att införa villkorad läkemedelsanvändning, ViLA, till näringsverksamheter med häst

Länsstyrelsen anser inte att det föreligger något behov av att utreda möjligheten att införa villkorad läkemedelsanvändning, ViLA, på häst. Den ekonomiska fördelen med att låta hästhållaren ställa diagnos och sätta in behandling på vissa sjukdomar torde vara försumbar. Flertalet hästverksamheter är relativt små med ett ganska lågt djurantal och sjukligheten är i normalfallet mycket låg. Det är alltså

inte så att hästhållare vanligtvis hinner bygga upp en egen kompetens och erfarenhet kring ett antal relativt vanligt förekommande sjukdomar, vilket är grundmotivet till att lantbrukare med livsmedelsproducerande djur kan teckna ViLA-avtal med sin besättningsveterinär. Tvärtom uppträder oftast sjukdomstillstånd sporadiskt och oförutsägbart hos hästar vilket kräver veterinärmedicinsk kompetens för diagnosställande och insättande av behandling. Detta är så klart extra viktigt i fråga om infektionssjukdomar som i vissa fall behöver behandlas med antibiotika. Utan veterinärmedicinsk bedömning av varje enskilt djur före varje insättande av antibiotika ökar risken för uppkomsten av antibiotikaresistens. Felaktig diagnostik och behandling kan också leda till onödigt lidande för djuret.

De som medverkat i beslutet

Beslut i detta yttrande har fattats av landshövding Marita Ljung med länsveterinär Maria Lundvall som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Marina Wallén Mattsson medverkat.